

[Victor Gram.]

nede forkert, og det er vel næsten en skæbnens ironi, hvis det skulle blive en konservativ forsvarsminister, som rørte ved eller anfægtede de principper, som det konservative folkeparti i 1960 hævdede som værende væsentlige for at sikre den almindelige udvikling.

Jeg vil også gerne i denne forbindelse gøre en almindelig bemærkning om rationaliseringerne. Nu siger man frejdigt, at rationaliseringerne skal simpelt hen medføre besparelser på forsvarsbudgettet.

For det første vil jeg da gerne sige eller rettere spørge: er det nu klogt? Vi ved alle, at rationalisering er et alvorligt problem, som ikke er så ligetil at få omsat i praksis. Og dette, at man kan få gevinsten ved rationalisering, er en fordel, der i høj grad fremmer en effektivisering gennem rationaliseringen; det er vist et princip, som vi alle må anerkende. Den gulerod tager man fra forsvaret i dag. Tror man, det er klogt over for fremtiden?

Men dernæst kan man jo ikke påstå, at det er sådan i umiddelbar overensstemmelse med forsvarsforliget, at man gør det. Jeg kunne citere samtlige ordførere, også hr. Ole Bjørn Kraft, og forsvarsministeren dengang, men lad mig citere det radikale venstres ordfører, hr. Lannung, som i samme Folketingstidende som før, 1959-60, sp. 3537, sagde:

„Selv om rationaliseringsbesparelserne kun vil kunne dække denne merudgift for en dels vedkommende —“

— det, der var tale om, var en eventuel forhøjelse af de værnepligtiges lønninger —

„hvad jeg håber den kan; også, jeg havde nær sagt af pædagogiske grunde ville det være ønskeligt — fordi en større del af disse besparelser på forhånd er beslåglagt til andet brug . . .“

Altså beslåglagt til at udfylde de huller i driftsbudgettet, som bevisligt fandtes, fordi driftsbudgettet var sat på et for lavt niveau til at kunne dække de reelle omkostninger. Men det ser man altså stort på. Jeg vil gerne på disse områder sige til forsvarsministeren, at når han mener, at det, regeringen foretager sig her, er i nøje overensstemmelse med de aftaler, der blev truffet ved forsvarsforliget mellem forligspartierne, så sætter

jeg på vigtige områder et meget stort spørgsmålstegn derved.

Vi har fået at vide, at investeringsbudgetterne for 1969-70 og 1970-71 vil blive søgt fastholdt på det niveau, der var opstillet, det vil sige 288 og 348 mill. kr. Men spørgsmålet er jo i denne forbindelse, hvorvidt det særlige pres, der kommer ind i forbindelse med flykøbene, ikke kommer til at influere særdeles uheldigt på videreudbygningen og opbygningen af de andre værn. Det er rigtigt, at vi i min tid arbejdede ud fra overvejelser om anskaffelse af to eskadriller i det lange løb, men ikke på én gang. Ikke på én gang. Det har været uhyre meget afhængigt af, hvorledes man kunne fremskaffe de fornødne midler, men at tilvejebringe en situation, der i realiteten satte et par af værnene uden for mulighederne for anskaffelse af materiel i flere år, måtte være en uantagelig situation.

Jeg kender ikke nøjagtigt, hvorledes man fra regeringens side vil gribe købet af flyene an, men der er jo en hel del, der tyder på, at man meget vel kan komme i den situation, at man i forlængelse af den periode, der i øjeblikket tegner sig, hvor hverken hæren eller søværnet før i finansåret 1969-70 overhovedet er i stand til at indgå kontrakter om nye materielkøb, vil få flere års udskydelse af nye materielkøb til disse to værn. Jeg synes derfor, at selv om det er tilfredsstillende, at man fra regeringens side erklærer, at man i princippet søger at fastholde forsvarsforliget på det niveau, som foreløbig er stillet op, dog med denne besparelse på 125 mill. kr. som en engangsforanstaltning, er der dog alligevel, som jeg nævnedes før, i denne forbindelse tale om at begynde en udvikling, hvor man i betænkelig grad nærmer sig det forhold, at vi er i gang med en ny udhuling af forsvaret.

Mit parti har intet imod, at man ansætter forsvarets ordning på et lavere plan, end man har i dag, men vi er imod at have en falsk forsvarsordning; en ordning, hvor man mere eller mindre tilfældigt sparer — alt efter hvilken økonomisk situation man befinder sig i — vil automatisk føre frem til, at man tilsyneladende kører videre med styrkemålsætningerne, men uden reelt indhold.

Det er psykologisk set en dårlig politik, og det er sagligt set en meget dårlig politik